

PHIÊN HỌP HỘI ĐỒNG TƯ VẤN DỊCH THUẬT DDC LẦN THỨ BA Thư viện Quốc gia – 30/9/2004

Sau phần giới thiệu mở đầu của Ông Phạm Thế Khang, Giám đốc Thư viện Quốc gia, Ông Michael Robinson, Quản lý các dự án và trung tâm học liệu ĐH RMIT-Việt Nam trình bày khái quát công việc đã thực hiện được trong thời gian qua của Ban biên dịch DDC. Ông đánh giá công việc có hiệu quả. Theo kế hoạch, công việc sẽ hoàn thành vào Tháng 5/2005. Việc đào tạo và phân phối sản phẩm sẽ do TS. Patricia Oyler, Giáo sư ĐH Simmons đảm trách, Tháng 12/2004 Bà sẽ sang Việt Nam để bàn thảo kế hoạch. Ông Robinson còn cho biết Phần mềm hỗ trợ biên dịch đang được đàm phán để mua của Đức.

Về phần mình Ông Phạm Thế Khang cũng đã trình bày sơ lược công việc đã thực hiện được trong thời gian qua. Đã thu xếp để Ông Sơn đi tập huấn 3 tuần lễ tại Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ và Bà Mai đi dự Hội nghị IFLA tại Argentine để có cơ hội tiếp xúc với OCLC. Đã mời Ông Lê Ngọc Oánh, Thư viện ĐH Mở-Bán Công TP. HCM, một thành viên mới của Ban biên dịch, ra Hà Nội để cùng với Ban biên dịch thống nhất một số vấn đề.

Đã tổ chức một phòng làm việc cho Ban biên dịch khá tươm tất tại Thư viện Quốc gia.

Ông Vũ Văn Sơn đã báo cáo công việc tập huấn tại Thư viện Quốc Hội Hoa Kỳ. Hầu hết thời gian được dùng cho tập huấn là thực hành sử dụng DDC 14 và quy trình biên tập. Một số thắc mắc của Ông Sơn với Bà Julianne Beall, trợ lý biên tập DDC cũng được giải thích:

- Việc mở rộng chi tiết nội dung có thể thực hiện từ Bảng DDC 22; mọi mở rộng khác được xem như là đóng góp thông tin để Ban biên tập DDC nghiên cứu để quyết định có nên đưa vào hay không.
- Thuật ngữ Nam - Bắc không thống nhất thì để vào trong ngoặc. Cụ thể như *class = lớp (môn loại); index = bảng tra (chỉ mục)*
- Cách dịch danh từ số nhiều !
- Có nên phiên âm tên địa danh nước ngoài sang tiếng Việt không? (chẳng hạn như xứ Uyên, Oasinhton, biên Măng-sơ). Đây là vấn đề cần phải bàn bạc kỹ lưỡng.

- Về vấn đề sử dụng con số **810** cho **Văn học Việt Nam** thì được biết rằng chỉ cho phép sử dụng trong DDC 22 đầy đủ; còn DDC 14 thì không được dùng.
- Về việc đề nghị điều chỉnh năm độc lập của Việt Nam là **1945** thay cho **1949** đang chờ OCLC giải quyết.

Phần góp ý của Ban Tư vấn:

- Có một số vấn đề trong dịch thuật thuộc về phạm trù ngữ pháp Tiếng Anh, đề nghị Ban biên dịch lưu ý chứ không cần phải hỏi chuyên gia biên tập DDC. Chẳng hạn như cách dịch danh từ số nhiều (có xác định và không xác định); một từ Tiếng Anh có nhiều nghĩa Tiếng Việt thì ta phải chọn đúng ngữ cảnh để dịch, ví dụ thuật ngữ *class* có rất nhiều nghĩa; ngay trong Bảng thuật ngữ chuẩn của DDC, *class* cũng cho ta 3 nghĩa trong đó có cả nghĩa *lớp* và nghĩa *môn loại*.
- Đề nghị Ban biên dịch khi đưa ra những gì cho Hội đồng Tư vấn góp ý thì cái đó phải tương đối hoàn chỉnh và thống nhất (nội dung lẫn hình thức) đối với Ban biên dịch.
- Nên sử dụng nguyên tắc *khoa học và đại chúng* trong việc xác định tên địa danh nước ngoài; có nghĩa rằng giữ nguyên tên tiếng Anh của địa danh nước ngoài trừ những địa danh được chuyển từ tiếng Hán Việt đã trở nên rất thông dụng như Bắc Kinh, Pháp, Úc, Nhật Bản, vv...
- Lưu ý rằng cần thiết phải có phần mở rộng về Ngôn ngữ, Văn học,

Lịch sử, Địa lý, Chính trị. Tất nhiên là chúng ta không thể đưa vào bản dịch chính thức, nhưng nên có bằng hình thức nào đó, chẳng hạn như Bảng đính kèm. Công việc dịch DDC không phải chấm dứt khi Bản dịch DDC 14 được hoàn thành mà chúng ta cần phải chuẩn bị cho DDC đầy đủ cũng như đóng góp những thông tin thay đổi và cập nhật về chúng ta cho Bản DDC chung. Do đó đề nghị nên có một Hội đồng hay Ủy ban nghiên cứu việc sử dụng DDC sau khi Ban biên dịch và Hội đồng tư vấn chấm dứt công tác.

- Nên xem công việc dịch sang Tiếng Việt và phổ biến DDC 14 như là một minh xác rằng Khung phân loại DDC được chính thức sử dụng trong hệ thống Thư viện Việt Nam, chứ không phải bắt buộc phải sử dụng DDC 14 Tiếng Việt. Tùy theo nhu cầu và khả năng, các thư viện có thể sử dụng DDC 14 nguyên tác hay DDC 22 đầy đủ. Do đó những mở rộng trong phạm vi cho phép của DDC đều được sử dụng cho tất cả các thư viện.

Những góp ý cụ thể về thuật ngữ cũng như hình thức trình bày được các thành viên trong Hội đồng tư vấn ghi chú trong tài liệu biên dịch, tất cả được nộp lại cho Ban biên dịch nghiên cứu.

Phiên họp kết thúc vào lúc 16:30 cùng ngày sau khi ấn định thời gian cho phiên họp lần thứ tư là vào Tháng 2 hoặc 3 năm 2005 tại TP. Hồ Chí Minh.

Hà Nội, 30/9/2004
NGUYỄN MINH HIỆP